

Remissyttrande: Cloud and AI Development Act (CADA)

Diarienummer	Fi2026/01676
Remiss	Europeiska kommissionens förslag till förordning om utveckling av moln och AI, KOM(2026)502
Remissinstans	A. Aramachi (privatperson)
Datum	1 oktober 2026

Sammanfattning

Jag lämnar detta yttrande som privatperson. Förslaget till Cloud and AI Development Act innehåller ett unionsgemensamt ramverk för molnsuveränitet och riskbedömningar för offentlig sektor. Jag föreslår att Sveriges fortsatta ståndpunkt särskilt lyfter en tekniskt verifierbar dimension av datasuveränitet: inte bara var data lagras eller vilken juridisk person som kontrollerar en tjänst, utan också vem som i praktiken kan återskapa en fullständig och användbar datamängd efter ett intrång eller ett komprometterat administratörskonto.

1. Datasuveränitet bör omfatta teknisk återställningsförmåga

CADA behandlar data confidentiality, operativ autonomi och beroenden till enskilda leverantörer som centrala suveränitetsfrågor. Dessa mål kan stärkas om riskbedömningen uttryckligen omfattar en fråga om teknisk återställningsförmåga: kan en enda molnleverantör, administratör, autentiseringsuppgift, lagringsmiljö eller annan enskild förtroendekomponent ge åtkomst till hela den känsliga datamängden?

Ett sådant kriterium skulle göra suveränitetsbedömningen mer resultatbaserad. En tjänst kan exempelvis vara geografiskt placerad i EU och samtidigt ha en arkitektur där ett enda privilegierat konto kan exponera all data. Omvänt kan en arkitektur minska konsekvensen av ett intrång genom att separera de komponenter som krävs för att återskapa användbar information.

2. Multi-cloud bör bedömas tillsammans med split-trust

Artikel 29.9 anger att medlemsstater och unionsorgan i sina riskbedömningar ska överväga om en multi-vendor- eller multi-cloud-strategi är lämplig. Jag föreslår att denna bedömning även omfattar split-trust: om data och nödvändiga återställningskomponenter kan separeras mellan oberoende förtroendedomäner så att ett intrång i en enda domän inte räcker för att erhålla fullständig och direkt användbar information.

Teknikneutrala exempel är secret sharing, tröskelbaserad rekonstruktion, separation av nyckel- och datadomäner samt all-or-nothing-liknande transformationer. Dessa bör ses som exempel på privacy-enhancing och breach-resilient design, inte som krav på en viss produkt eller leverantör.

3. Secure-by-default och mätbar skadereduktion

Jag rekommenderar också att skyddet utformas secure-by-default. Skyddet av känslig information bör i möjligaste mån tillämpas automatiskt i normala lagrings-, bearbetnings- och utbytesflöden, i stället för att bero på att en användare gör rätt säkerhetsval vid varje enskilt tillfälle.

Vid riskbedömningar och offentlig upphandling kan man därför komplettera traditionella krav på åtkomstkontroll, kryptering, loggning och certifiering med mätbara frågor om konsekvensen efter ett lyckat intrång: Hur stor andel fullständigt användbara data kan en angripare få ut från en enda

komprometterad komponent? Kan en enskild leverantör eller administratör ensam rekonstruera hela datamängden? Kräver fullständig återställning oberoende godkännande eller komponenter från mer än en förtroendedomän?

4. Förslag till svensk ståndpunkt

Jag föreslår att Sverige i det fortsatta arbetet med CADA verkar för att vägledning, riskbedömningar och offentlig upphandling inom suveränitetsramverket får möjlighet att väga in följande teknikneutrala princip:

“Even if one cloud, account, administrator or trust domain is compromised, the architecture should minimise the amount of complete and usable sensitive data that can be obtained from that single compromise.”

Syftet är inte att ersätta befintliga krav på cybersäkerhet eller dataskydd, utan att komplettera dem med ett tydligt mål för skadebegränsning efter intrång. Det ligger nära CADA:s mål om konfidentialitet, operativ autonomi, resiliens och minskat leverantörsberoende, samtidigt som lösningen förblir teknik- och leverantörsneutral.

Referenser

- Europeiska kommissionen, COM(2026) 502 final, Proposal for a Regulation establishing a framework of measures for strengthening Europe’s cloud and AI ecosystem (Cloud and AI Development Act).
- Finansdepartementet, Fi2026/01676, remiss av Europeiska kommissionens förslag till förordning om utveckling av moln och AI KOM(2026)502.